

**Sigfridsborgs skola F-6
Nacka**

**Anna Frändestam, Ekerö
Karin Nordblom, Upplands Väsby
Monica Åkerberg, Sollentuna**

Vecka 11-12 år 2014

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	4
FAKTADEL	5
<i>Fakta om enheten</i>	5
<i>Statistik</i>	5
<i>Organisation /Ledning</i>	5
OBSERVATIONENS METOD	6
SAMMANFATTNING	6
<i>Sammanfattande slutsats</i>	6
<i>Starka sidor</i>	7
<i>Förbättringsområden</i>	8
MÅLOMRÅDEN	8
<i>Normer och värden</i>	8
Beskrivning	8
Bedömning i text	12
<i>Utveckling och lärande/kunskaper</i>	12
Beskrivning	12
Bedömning i text	22
Bedömning enligt skala	23
<i>Ansvar och inflytande för barn/elever</i>	23
Beskrivning	23
Bedömning i text	25
Bedömning enligt skala	25
<i>Bedömning och betyg (gäller ej förskola)</i>	26
Beskrivning	26
Bedömning i text	27
Bedömning enligt skala	28
<i>Förskolechefens/Rektors ansvar</i>	28
Beskrivning	28
Bedömning i text	30
Bedömning enligt skala	31
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	31
REFERENSER	31
KOMMENTAR FRÅN REKTOR	34

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett samarbete om utvärdering inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna och Upplands Väsby kommuner. Målet är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola.

VÅGA VISA

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas skolor

VÅGA VISA består av tre delområden:

- Observationer av pedagoger
- Självvärdering av medarbetare
- Kundundersökning till föräldrar och elever

Metoden

Observationer genomförs av skolledare och pedagoger. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun under en period, ofta en vecka. Observatörerna skaffar sig en så heltäckande bild som möjligt av skolan och dess verksamhet genom verksamhets- eller lektionsbesök samt intervjuer med barn, elever, personal och skolledning. I observationsarbetet ingår också att ta del av skolans pedagogiska dokumentation.

En metodbok styr och stödjer observatörerna i deras arbete*. Metodboken är gemensam för alla verksamheter från förskola till vuxenutbildning. Observationen redovisas i en rapport som skrivs enligt en särskild mall.

Målområden

Observatörerna beskriver och bedömer verksamheten på fem områden som följer läroplanernas målområden:

- Normer och värden.
- Utveckling och lärande/kunskaper.
- Ansvar och inflytande för barn/elever.
- Bedömning och betyg (gäller inte förskola).
- Förskolechefens/rektors ansvar.

* Metodbok och ytterligare information finns på www.nacka.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Skolans/delenhetens namn:	Sigfridsborgsskolan
Är verksamheten kommunal eller fristående? (Koncern)	Kommunal
Årskurser	F-6
Har skolan någon profilering?	Nej
Typ av demografiskt upptagningsområde	Radhus, villor

Statistik

Antal barn/elever:	520
Antal lärare (heltidstjänster/årsarbetare)	29 (Alla)
Antal lärare med ped högskoleexamen	29 (Alla)
Antal personal i fritidshem. Ange behörighet	31 Barnskötare, förskollärare, fritidspedagoger, specialpedagog, lärare
Antal personal i förskoleklass. Ange behörighet	9 st Barnskötare, lärare mot yngre år, förskollärare, fritidspedagog med specialpedagogexamen
Antal skolledare	2

Organisation /Ledning

Ledningsgrupp, arbetslag eller liknande kring vilka elev/barngrupper personalen är organiserad.	Skolledning Team i resp. skolår (F-6)
Hur är elevstödet organiserat, specialpedagoger/speciallärare, elevhälsa, bibliotek	Elevhälsoteam består av : Skolledning, spec lärare, spec pedagog, psykolog, skolsköterska, skolläkare, Bibliotek – skolan har bibliotek med en 50% tjänst. SPEC – en specialpedagog, en special lärare, samt vissa pedagoger i resp team med lärar- eller specialpedagogisk kompetens.
Hur är fritidshemsverksamheten organiserad?	Varje årskurs bildar ett team dvs. F, 1, 2, 3 – samt fritidshemsklubb för skolår 4-6.
Hur är förskoleklassen organiserad?	3 grupper ca 25 elever per grupp, 3 timmar /dag Heldag - integrerat fritidshem

OBSERVATIONENS METOD

Under 6 dagar i vecka 11 och 12 år 2014, måndag 10/3 t o m måndag 17/3, observerar vi Sigfridsborgsskolan i Älta, Nacka.

Vi besöker lektioner i alla årskurser, fritidsverksamheten på morgonen, fritidshem för de yngre och Klubben för de äldre på eftermiddagen. Vi är ute på raster och tar del av rastverksamheten på skolan.

Vi deltar i olika möten:

- Teammöten för årskurs 2, 3 och 4
- Pedagogisk utvecklingsgrupp för fritidshem
- Pedagogisk utvecklingsgrupp för skolan
- Möte för pedagoger i praktiskt estetiska ämnen
- Elevhälsoteam, EHT
- Ett klassråd på mellanstadiet

Vi intervjuar:

- Rektor
- Specialpedagog
- Speciallärare
- 3 pedagoger från mindre undervisningsgrupp
- 9 pedagoger
- 3 fritidspersonal
- 12 elever från olika stadier
- Kökschefen

Vi bokar själva tid med specialpedagog och speciallärare och pedagoger.

Vi samtalar vid spontana möten med många elever, lärare, fritids- och resurspersonal men också skolkökspersonal, intendent, vaktmästare och lokalvårdare.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Sigfridsborgsskolan i Älta är en kommunal F-6-skola med 520 elever. Sigfridsborgs och Bäckalidens förskolor hör till enheten, men observeras inte av oss.

På skolan finns en mindre undervisningsgrupp samt integrerat fritidshem och fritidsklubb. Fritidspersonal är rastvärdar och arrangerar olika aktiviteter på skolgården för eleverna på rasterna. Eleverna tycker om sin stora skolgård med möjlighet till många lekar.

Alla pedagoger är behöriga. Arbetet i skolan är indelat i team, där de vuxna, pedagoger och fritidspersonal, arbetar kring en grupp elever i samma årskurs, en basgrupp. Den delas sedan

upp i mindre grupper, klasser, och ibland nivågruppers eleverna ex. kring läsinläring och matematik.

Alla klasser har ett eget klassrum utrustat med Smartboard på lågstadiet och AvtiveBoard i mellanstadiet. Lärplattor och datorer används i undervisningen och alla elever i årskurs 4-6 har egen dator. De undervisas i IT-användning.

Elever med annat modersmål erbjuds undervisning i sitt språk. Det finns en medveten strategi att hjälpa barn i behov av särskilt stöd, vilket är en stark sida. På skolan arbetar en speciallärare och en specialpedagog och på fritidsdelen arbetar en specialpedagog.

Ytterligare en stark sida är det goda förhållningssättet som finns mellan personal och elever. Eleverna är trygga i skolan och tycker om att gå där. De värderar kunskap högt och uppvisar goda resultat på nationella prov. Elever tar ansvar för sitt eget lärande och har kännedom om kunskapskraven i olika ämnen. Arbetsklimatet på lektionerna är gott och arbetsro råder. Alla elever vi möter visar lust och intresse att lära. De anser kunskap är viktigt.

En annan stark sida är det språkutvecklande arbete som finns på skolan. Personal erbjuds kompetensutveckling när det gynnar verksamheten.

Det finns forum för elevdemokrati, klassråd och matråd. Nystart planeras för skolrådet och fyra möten är inplanerade under våren. Vi bedömer det är viktigt att det utvecklas.

Skolans restaurang har eget tillagningskök. Varje dag serveras 3-4 maträtter till lunch och fritidselever serveras, frukost på morgonen och mellanmål på eftermiddagarna i matsalen.

Starka sidor

- Värdegrundsarbetet fungerar bra. Vi ser trygga och tillitsfulla elever och noterar ett respektfullt bemötande mellan elever och lärare (*Normer och värden sid 8 ff*)
- Arbetsro genomsyrar verksamheten och arbetstakten anpassas till eleverna (*Normer och värden sid 11*)
- Pedagogernas förmåga att ta till vara på och uppmuntra elevernas lust att lära. (*Normer och värden sid 10 ff samt Utveckling och lärande/kunskap sid 13 ff*)
- Ett medvetet språkutvecklande arbete i alla årskurser (*Utveckling lärande kunskaper sid 14 ff*)
- En tydlig strategi för att hjälpa elever i behov av särskilt stöd finns på skolan (*Utveckling lärande kunskap sid 18 ff*)
- En visionär och målfokuserad rektor som vill utveckla sin skola (*Rektors ansvar sid 27 ff*)

Förbättringsområden

- Pedagoger hjälper inte eleverna att ta fram sina kompensatoriska hjälpmedel i alla klasser. Vi ser datorer stå oanvända i klassrummen, där elever med diagnos finns. Eleverna ska inte själva behöva fråga efter sin dator. (*Utveckling lärande kunskaper sid 19*)
- Arbetet med Lokal Pedagogisk Planering är oklart och eleverna är inte involverade (*Bedömning och betyg sid 25*)

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Rektor berättar att orden: ”*Lika unika*” och ”*Allas lika värde*” ska genomsyra verksamheten och visar oss på det som ryggsäcken symboliserar. Lärare vi talar med säger att de i värdegrundsarbetet utgår från de två första begreppen, liksom FN:s barnkonvention och barns rättigheter. När vi frågar elever nickar de och säger att de känner igen begreppen, men tycker att skolans symbol *Ryggsäcken* är viktigare. Orden som står på den: Kunskap, nyfikenhet, självkänsla, ansvar och empati, är begrepp som alla i skolan arbetar för. I klasserna talar de ofta om de värdegrundsord som står skrivet på ryggsäcken och elever förklarar för oss vad olika orden står för. Bilden av ryggsäcken ser vi uppsatt överallt i skolans lokaler. Personal i skolan och fritidsverksamheten berättar att de alltid utgår från den i sitt värdegrundsarbete med eleverna.

Vi möter elever som trivs i skolan. De tycker det är roligt att lära, vill lära sig nya saker och anser att det är viktigt att alla är snälla mot varandra. Vi ser att eleverna behandlar varandra respektfullt. Vi frågar elever i lågstadiet om de vet vad mobbning är och de ger en klar och tydlig definition på vad ordet innebär. När vi sedan frågar om mobbning förekommer på skolan, svarar de att de inte tror det. ”*Vi vet ju hur vi ska vara mot varandra. Man måste vara snäll och låta alla vara med.*” De vuxna poängterar vikten av att alla ska trivas på och vara trygga i skolan. Skolan använder ingen speciell metod utan tar upp aktuella händelser som underlag för värdegrundssamtal.

Lärare framhåller att mycket av värdegrundssamtalen med elever sker på fritids, på raster och på klubben, fritidsverksamheten för elever i årskurs 4-6. Elever i klass två berättar att de varje måndag pratar värdegrund på fritids. De brukar avsluta med kompismassage, vilket de tycker mycket om. Ibland leker de lekar där de använder: ”*...känslor och sinnen och sånt.... det är bra att vi får göra det*”.

Att hålla fast vid traditioner är också ett sätt att öka tryggheten och trivseln för barn och elever, säger pedagoger. I skolans informationsskrift presenteras ett ”traditionshjul” där olika

gemensamma aktiviteter inträffar under skolåret. Några exempel är: Skoljoggen i september, Barnrättsveckan i november, Sigganloppet i februari, Earth Hour i mars och Ghanadagen i april.

Vi ser inget gemensamt aktivt arbete med genusfrågor, vilket rektor bekräftar. En fritidspedagog berättar att de på **fritids** någon eftermiddag bara har tillåtit flickor leka i legohörnan under stark protest från pojkarna. Tidigare vågade sig inte flickorna dit, men nu leker pojkar och flickor där tillsammans. Fritidspedagogen på Klubben berättar att minst en dag i veckan är det Tjejernas dag. Då får flickorna spela tv-spel och om de vill kan de bjuda in pojkarna. I en klass har flickorna inte fått vara med pojkarna och spela fotboll. Nu har rastvärdarna initierat "lugn bandy" och "lugn fotboll" där flickorna står för initiativet och bjuder in pojkarna.

Både i **förskoleklass** och på **lågstadiet** samarbetar både pojkar och flickor utan tanke på genus både i arbete och i lek, säger en pedagog. Vi ser barnen leka på rasterna med varandra. När en elev står ensam kommer andra elever fram och drar in eleven i leken med de andra.

I **mellanstadiet** möter vi lärare som har en burk med lappar där elevens namn står. När frågor delas ut plockar läraren upp ett namn ur burken och eleven får frågan eller en uppgift att utföra. När elever byter plats i klassrummet används också namnlapparna. Eleverna tycker det är bra att läraren gör så.

Likabehandlingsplan

I skolans Likabehandlingsplan beskrivs mål och metoder för att förebygga kränkande behandling. Planen finns på skolans hemsida. En pedagog berättar att man på *lära-kännadagarna* vid skolstarten på hösten arbetar med likabehandlingsplanen i klasserna. Elever dramatiserar, skriver texter och ritar för att konkretisera innehållet.

I inledningen till Likabehandlingsplanen läser vi: *"Till Sigfridsborgsskolan ska alla elever gå med glädje varje dag. Alla elever är Lika Unika. Alla elever känner trygghet och trivsel och ska alltid veta att det finns en vuxen att vända sig till vid behov. Alla vuxna som arbetar på skolan har ett ansvar att följa skolans Likabehandlingsplan och Plan mot kränkande behandling."* I kvalitetsanalysen 2012/2013 finns ett påstående som lyder "Mitt barn är tryggt i skolan", på vilket måluppfyllelsen nästan är 100 % i alla årskurser.

Elever vi talar med är mycket nöjda med sin skola. De tycker det är tryggt att gå där och tycker om sina lärare. En elev på **mellanstadiet** pratar om "... snälla fröknar som hjälper till vid bråk" och en annan elev säger: "Man vet att fröken alltid vill ens bästa."

Vi läser i Likabehandlingsplanen att: "Om något inträffar ska alla medarbetare reagera och agera kraftfullt" och ser vid klassrumsbesök på alla stadier att personalen snabbt reagerar om någon elev säger något kränkande till en klasskamrat. Personalen påpekar att konflikter snabbt får ett slut när vuxna ingriper tidigt.

Vid ett tillfälle ser vi två äldre elever brottas på skolgården. Den ene ligger med magen mot marken, den andre sitter på elevens rygg och trycker ner hans ansikte på marken. En rastvärd i närheten har blicken åt ett annat håll och två andra står och är samtalar med varandra, med ryggen mot alla barn på skolgården. Elever vi träffar vid ett senare tillfälle uttalar en önskan

att rastvärdarna sprider ut sig mer. En säger: *”De står oftast i klunga och pratar med varandra och ser sällan när bråk börjar”* och de andra nickar instämmande och ger exempel på incidenter där rastvärdarna inte varit uppmärksamma.

Personal säger till oss att alla nyanställda inte får information om hur de ska arbeta med Likabehandlingsplanen. Vi läser i ett PM till lärare för läsåret 2013/2014 där det står att *”du ska vara väl förtrogen med denna...”*.

Trivselregler/förväntansdokument

Vi får en broschyr *Skolans trivselregler & Förväntningar*, som vänder sig till elever i förskola och skola, deras föräldrar och till personal. Där står att läsa om vilka förväntningar skolan har på dem samt vad föräldrar kan förvänta sig av skolan.

I många klassrum ser vi klassens egna regler uppsatta väl synligt. Elever berättar att de gemensamt arbetat fram dessa. Två lågstadielever visar oss klassens regler på väggen i klassrummet och berättar stolt att alla barn har tummat på att följa reglerna. Vi ser deras blå tumavtryck på pappret. I ett klassrum för mellanstadiet visar elever att de skrivit sina namn på klassens regler, som bevis för att de ska rätta sig efter reglerna.

I låg- och mellanstadiets klassrum ser vi *Veckans mål* stå skrivet på whiteboarden. Elever berättar att de ska försöka uppnå målet under veckan. Vi läser bl.a. *Räck upp handen när du vill säga något* och elever nämner målen *Kamratskap*, *Arbetsro* och *Tysta i entrén*, som exempel på veckans mål. Vi hör hur pedagogen påminner elever under lektioner om målet för veckan.

Förhållningssätt mellan elever och personal

I alla klassrum vi besöker upplever vi en respektfull ton mellan vuxna-vuxna, mellan vuxna-barn och barn-vuxna. Det är en lågmäld samtalston och alla får komma till tals med givna regler; handuppräckning eller turordning. Om pedagogen måste markera något görs det också lågmäلت med små gester och i nivå med barnets höjd.

Vi hör ofta pedagoger bejaka eleverna: *”Vad bra!”* och *”Så fint du gjort!”*. Om det inte blev helt rätt *”Hur kan du göra istället?”*. När elever ställer frågor, hör vi de vuxna svara: *”Bra att du frågar!”*

Några nyanställda pedagoger säger att de sällan mött så lite konflikter mellan barn som på Sigfridsborgsskolan och tillägger att också tonen mellan de vuxna är förtroendefull. En annan pedagog berättar att hon redan från början blivit mycket väl bemött av både elever och personal. *”Det finns ett gott samarbete mellan personalen och det är professionella kollegor”*, lägger hon till.

Elever vi talar med uttrycker glädje över att ha många nya kompisar i skolan. Under lektionsbesök på olika stadier noterar vi att elever lyssnar på och respekterar sina klasskamrater. Även i korridor och i matsal rör sig elever lugnt och väntar på sin tur.

Elever berättar att om det blir småbråk försöker de själva lösa konflikten i första hand, men vänder sig till sin lärare om det inte fungerar. Då får de hjälp att bli sams igen. Några

mellanstadielklasser har kamratstödjare. Klassen väljer två elever som träffar sin lärare och förmedlar om det hänt något under veckan. Läraren tar sedan med sig informationen till teammötet.

Rektor besöker klasserna i början av nytt läsår och lyssnar på hur eleverna haft det under ledigheten och hur de mår. Eleverna upplever det som positivt.

Arbetsklimat för barn/elever

I klassrummen på alla stadier ser vi elever som arbetar tyst och koncentrerat med sina uppgifter. En elev i lågstadiet säger: *”Det är kul att lära sig saker. Det är aldrig tråkigt i skolan för det finns alltid något att göra”*. Andra vi pratar med på andra stadier instämmer. När ljudnivån ökar säger pedagogen tyst till och sorlet dämpas. I andra klasser klappar pedagogen händerna tre gånger. När hon börjar klappa gör eleverna samma sak och detta blir en tydlig signal till att nu skall alla vara tysta. En elev berättar att de har ett ”öra” i sitt klassrum. Det visar rött när ljudnivån är för stark.

I några klasser använder elever hörselkåpor för att avskärma störande ljud. Andra arbetar gärna i mindre grupp i grupprum. Elever säger att de ibland kan ta en paus om de blir trötta *”Då får vi göra något annat eller bara vila en stund”*.

När elever behöver hjälp räcker de tyst upp handen eller skriver sitt namn i en kölista på whiteboarden. Vi ser en elev, som är färdig med sin uppgift före klasskamraterna. Istället för att börja på något nytt säger han: *” Då kanske jag kan hjälpa en kompis....”*

När vi besöker **förskoleklasserna** ser vi hur elever tyst lyssnar på instruktion. I en grupp får två elever i uppdrag att läsa namnet på dem, som står i tur att hämta sin arbetsuppgift. I tur och ordning hämtas materialet och eleverna tar det med till sin plats och väntar på att pedagogen säger att de ska börja. De arbetar sedan koncentrerat med bokstaven D. I en annan klass blir några elever fort färdiga med arbetsuppgifterna. De går in i ett angränsande rum med tyst musik, sätter sig på golvet och ritar bokstaven D på en liten whiteboardtavla. Efter en stund tar de paus och börjar dansa. När ljudnivån ökar säger läraren vänligt till och eleverna dämpar sig. Elever i den tredje förskoleklassen skapar byggnader med hjälp av blötlagda ärtor och tandpetare. De tycker uppgiften är rolig. Alstren ställs sedan ut i korridoren och i ett klassrum. Alla som passerar utställningen är försiktiga för att inte förstöra figurerna.

På **lågstadiet** möter vi samma lågmälda ljudnivå i klassrummet. I en klass lyssnar eleverna på läraren, som ställer frågor i tur och ordning till dem. Eleverna avbryter inte varandra i svaren. En annan klass arbetar självständigt med utvärdering inför utvecklingssamtalet. De som är färdiga sätter sig på golvet och läser eller arbetar med pedagogiska lärprogram i iPads. När vi frågar elever om de vet vad ordet arbetsro innebär förklarar de vad det innebär och säger att det är viktigt att det finns för *”.... för annars blir man så trött”*. Alla klasser på lågstadiet har resurs från fritidshemmet med under lektionstid.

I en **mellanstadielklass** pratar vi med en elev som har en träskylt med ordet Ordningsman framför sig på bänken. Han säger stolt hans roll under en vecka är att hålla ordning i

klassrummet. I några klasser finns elevvärdar/utdelare som hämtar och lämnar böcker till gruppen, som sitter lugnt och väntar.

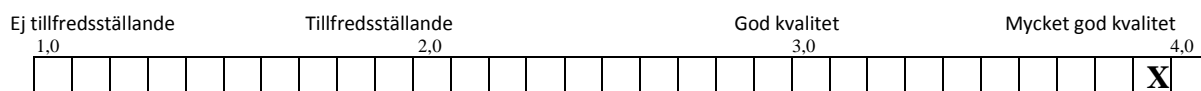
I senaste kundenkäten framkommer att elever i skolår 5 är mycket nöjda med arbetsron. Under tre år: 2013, 2012 och 2011 har kundenkäten visat liknande resultat. I Kvalitetsredovisningen för 2012/2013 läser vi att arbetsro fortfarande är ett utvecklingsområde som skolan ska fokusera på. Rektor förklarar att det beror på att föräldrar ännu inte insett att det råder arbetsro på skolan.

Vi upplever att arbetstakten på alla lektioner vi besöker anpassas så att eleverna hinner med sina uppgifter och noterar att elever som kräver större utmaningar får nya arbetsuppgifter, vilket de uppskattar.

Bedömning i text

- Det finns en gemensam syn på värdegrundsfrågor bland personalen.
- Skolan bedriver systematiskt arbete mot kränkande behandling, och diskriminering ska stävjas.
- Det finns en medvetenhet om genusfrågor i delar av verksamheten. Vi saknar ett gemensamt förhållningssätt för hela skolan.
- Förhållningssätt mellan elever och personal är respektfull och präglas av tillit. Elever är trygga.
- Arbetsro genomsyrar verksamheten. Arbetstakten anpassas till eleverna. Att fritidshemmens personal är integrerad i skolan gör att eleverna har många vuxna runt sig i klassrummet.
- Att rastvärdar leder verksamheten på skolgården under raster, ser vi som positivt. De måste vara mer fokuserade på eleverna och följa samspelet mellan dessa för att minska risken för konflikt.

Bedömning enligt skala

Utveckling och lärande/kunskaper

Beskrivning

Stöd till elever att bli utforskande, självständiga och nyfikna

Vi möter en strukturerad undervisning på alla stadier. Lärarna utgår från läroplanen och samarbetar årskursvis med planering i sitt team. Två av skolans värdegrundsord är *nyfikenhet* och *ansvar* och vi ser hur orden genomsyrar verksamheten. En elev i **förskoleklassen** tycker det är roligt att jobba med bokstäver och att det är viktigt att kunna läsa för: ” ... *då kan man ta reda på sånt man inte kan*”. En annan elev på **lågstadiet**: ”*Vi har jättemånga roliga och intressanta lektioner. Det är jätteroligt att lära sig nya saker.*”

När klassen börjar med nytt arbetsområde presenterar läraren alltid vad eleverna ska lära sig, förklarar varför de ska arbeta med området och likaså varför det är bra att kunna det de ska arbeta med. Pedagogerna upplever att de lyckas fånga elevernas intresse på det sättet. De ställer ofta öppna frågor, där inget är rätt eller fel för att få elever att tänka på olika möjliga svar.

I samtal med **äldre elever** framkommer att också de tycker det är bra och viktigt att gå i skolan för att få kunskap. De känner till kunskapskraven, som har blivit ännu tydligare nu efter nationella proven, säger några elever. Alla vi möter vill göra sitt bästa och om någon inte förstår och inte kommer vidare får de snabbt hjälp. Vi ser hur pedagoger uppmuntrar eleverna att fortsätta försöka själv eller få hjälp av en kamrat medan de väntar på den vuxne. Många klasser har ett kösystem på whiteboarden. Elever placerar magneter med sitt namn på i turordning. Läraren följer ordningen.

Vid ett tillfälle, berättar en pedagog på **mellanstadiet**, hade personalen planerat ett projekt som de var osäkra på om det skulle fungera. Eleverna skulle baka pepparkakshus. Eleverna förvarnades att det kanske inte skulle bli så bra. Projektet lyckades. Det berodde mycket på, enligt pedagogerna, att eleverna tog ett så stort ansvar och att de själva vågade genomföra projektet. Elever berättar stolt för oss om sina fantastiska pepparkakshus.

Under en bildlektion får eleverna testa en ny målarteknik, blåsa färg med sugrör. Pedagogen berättar att hon inte använt tekniken tidigare. Vi ser hur eleverna samarbetar och hjälper varandra med uppgiften. Under arbetets gång ger de tips till varandra hur man uppnår bäst resultat. De ger också positiva kommentarer till varandra, vilket uppmuntrar alla. Elever säger efteråt att lektionen var jätterolig.

Vi ser också lektioner där eleverna arbetar i läroboken eller med stenciler som ska fyllas i. De berättar att de ibland arbetar i teman. Då spelar de teater, sjunger och ritar för att lära sig kunskap på annat sätt. Många ger tema Rymden som exempel. Temaarbetet utmynnade i en musikal som andra klasser och elevernas föräldrar fick se.

I **årskurs 1** arbetar eleverna med tema Vatten. Där ingår många ämnen också bild, idrott och musik. Pedagogen berättar att temat inleds med ett besök vid en naturlig källa som finns i Nackareservatet. Eleverna promenerar dit och fyller sina flaskor med vatten. I skolan diskuterar de sedan om hur det var förr. Insikten om att inga vattenledningar fanns förr, gör att eleverna förstår varför vattenförbrukningen var mindre då.

Både **fritidshemmet** och **Klubben** erbjuder läxhjälp i lågstadiet och studiehjälp i mellanstadiet efter skolans slut vid två tillfällen i veckan. Dit går elever som vill ha något förklarat eller vill göra sina läxor. Elever tycker det är bra för det är inte alltid föräldrar har tid att hjälpa till och ibland kan de inte förklara så bra, säger elever i låg och mellanstadiet.

Stöd till elever att samarbeta

Skolan och fritidshemmet är indelat i team. Ett team består av alla elever i en årskurs och de lärare som arbetar med dem. Eleverna möter samma personal under hela dagen. Elever i en årskurs bildar en klass, en basgrupp, som sedan delas upp i mindre grupper. Alla elever i en basgrupp träffas och pedagoger säger att eleverna tränas i att lära känna de andra, våga prata i en stor grupp men också att ta del av många klasskamraters åsikter. Vi besöker ett stormöte i mellanstadiet. En majoritet av eleverna var aktiva och lyssnade men en del småpratade om annat än uppgiften och hade svårt att sitta still.

Elever upplever att lärare uppmuntrar samarbete, vilket vi också ser. Vi besöker lektioner där elever arbetar i både större och mindre grupper. Vid ett tillfälle läser elever högt för några klasskamrater och får feedback på vad som är bra och vad som kan göras lite bättre. Kamratrespons tränas redan i klass 1. På en annan lektion berättar elever att alla gör samma arbetsuppgift men hjälper varandra på olika sätt. *”Vi hjälper varandra, en håller tyget och den andra nålar eller en håller fast mönstret och den andra ritar av.”* Vi ser elever som sitter på golvet i korridoren och hjälper varandra arbeta med en uppgift. Vi möter elever som sitter i grupprum och gemensamt arbetar med matte. Exempelen är många. Men vi träffar en elev som har en helt annan inställning till grupparbete. Han säger: *”Jag tänker bättre när jag jobbar själv. Jag vet att man är tvungen att jobba i grupp senare i livet. Men nu vill jag njuta i stunden.”*

Skolan har ett faddringssystem där äldre elever är fadder till yngre elever. Alla årskurser deltar. Vi får en handlingsplan för hur faddring sker på skolan. Målet med faddring är: *”Att elever finner en trygghet mellan varandra i olika år; att eleverna lär känna varandra. Att de äldre eleverna tar ett ansvar för de yngre eleverna.”* De olika faddergrupperna träffas några gånger per termin. Under vår observation äger introduktion till faddring rum mellan barn i förskoleklass och elever i årskurs 3. Vi är med när 150 förväntansfulla och glada elever samlas i ett rum och delas in i grupper om sex, tre från varje årskurs, i varje. En uppgift delas ut. Deltagarna i gruppen klistrar upp foton på sig själva på ett pappersark, skriver vad de heter, var de bor, vad de är rädda för samt namnger gruppen. Det färdiga arket sätts upp utanför matsalen och vi märker under dagen att alla tycker det är roligt att läsa vad de olika grupperna kommit fram till. Elever i trean vill ha fler tillfällen att träffa sina fadderbarn men också få möjlighet att leka med dem på rasterna.

I **treornas** lokaler sitter synliga tydliga spelregler för kulspel på rasten uppsatta på väggen i entrén. Dessa är utformade tillsammans med eleverna för att spelet ska fungera. Vi ser att den organiserade aktiviteten, som fritidspersonal anordnar på raster, lockar elever i olika åldrar att samarbeta.

Stöd till elever att utveckla sitt språk

Alla elever i **förskoleklass** genomgår fonologisk screening. Första tillfället är i början av läsåret. Då kartläggs elevens utvecklingsnivå. Under läsåret arbetar man med språk och språkutveckling med hjälp av Bornholmsmetoden¹. I slutet av läsåret görs en andra screening, där elevens utveckling tydliggörs. Vi noterar goda resultat i den sammanställning som rektor redovisar. Maxvärde i screeningen är 30, skolan har 27,2 och Nackas snitt är 25

¹ En metod som bygger på språklekar: Lyssna på ljud, rim och ramsor, stavelser, meningar och ord, första ljudet i ordet m.fl. Syftet är att främja barns läs- och skrivinlärning under lekfulla former

för läsåret 2012/13. De som inte riktigt når målen arbetar vidare med ”Språket lyfter” i klass 1.

Läsning uppmuntras i hela verksamheten. Redan i **förskoleklass** ser vi hur eleverna uppmuntras att läsa korta instruktioner och skriva ord. Vid ett tillfälle för en elev upp närvaron i klassens namnlista. Hon säger elevens namn, prickar närvaro, när eleven svarar, och går vidare till nästa. Senare rimmar eleverna på olika ord. Vi ser hur elever koncentrerat lyssnar på en saga som en pedagog läser. Eleverna räcker upp handen och vill besvara de frågor som ställs både på texten och betydelsen av vissa ord.

När eleverna i en första klass kommer till skolan på måndag morgon, har läraren skrivit ett långt meddelande till dem på tavlan. Elever räcker upp handen och läser ett ord, som eleven kan läsa, i meddelandet. Det behöver inte vara det första ordet i meningen utan vilket ord som helst som eleven kan läsa. Ordet som blir läst, stryker läraren under. När alla orden i meningen är understruken får en elev läsa hela meddelandet

På **låg- och mellanstadiet** finns nivågrupperade läsgrupper. De som behöver träna läsning mer, får hjälp av specialläraren i mindre grupp. Hon berättar att hon använder Wittingmetoden² med gott resultat till svaga läsare.

Pedagoger berättar att de alltid använder riktiga begrepp i undervisningen för att hjälpa eleverna få ett stort ordförråd. Vi hör elever i **förskoleklass** använda ord som triangel, rektangel, molekyl och atom. Vi ser termerna uppklistrade på väggarna och mobiler med geometriska former och text hänga i taket.

I en klass 1 står med stora bokstäver ORDSAMLING på tavlan. Klassen har 216 ord i sin samling vid vårt lektionsbesök. Nya veckans ord är bland andra: Uteslutningsmetod, tarm, term, summa, skillnad. Pedagogen berättar att nya ord skrivs dit så snart eleverna träffar på ett ord de inte förstår i sina böcker. De diskuterar gemensamt vad ordet kan betyda. I slutet av veckan skriver pedagog ner ord på pappersremsor och lägger dem i en låda. Varje fredag har klassen ordsamlingstävling. Pedagogen drar en remsa ur lådan och läser upp ordet. Om eleverna kan förklara ordet får de 1 poäng, gissar de fel får pedagog 1 poäng. Metoden uppmuntrar eleverna att lära sig många ord och inte känna sig generade om det är något ord de inte kan.

Vi är med när alla elever i årskurs 3 samlas i storgrupp för en gemensam genomgång av ett nytt läsprojekt. Elever får i uppgift att förklara uttryck och talesätt muntligt. Detta visar sig vara en bra övning som visar att talesätten kan beskrivas på olika sätt.

På en lektion i klass 4 arbetar eleverna med sina nya datorer. Elevernas datorer är uppkopplade mot lärarens. Elever får en mening från en lärobok, som de skall brodera ut och gestalta. De skriver sin text i sin dator och samtidigt kan läraren från sin dator gå in i elevens text, skriva kommentar eller kommentera på en chatsida. En blå blinkande lampa lyser när läraren går in i elevens text. Eleverna är mycket förtjusta i det här arbetssättet. ”*Jag tycker om att skriva berättelser men flyter gärna ut. Nu är det roligare eftersom jag får hjälp med att skriva tydligare.*”. och ”*Jag tycker inte om att skriva långa berättelser. Den här boken som vi använder underlättar*”, säger två elever.

² En metod för läs- och skrivinlärning

Vi frågar också elever hur man gör om man inte kan så mycket om datorer, vilken hjälp man då får. De berättar att då vänder man sig till IT-pedagogen eller till någon i klassen och namnger tre elever, som är "... *jättebra och kan hjälpa till.*"

Vi ser i kvalitetsredovisningen att resultaten i ämnet svenska har förbättrats det senaste läsåret.

Det nyöppnade skolbiblioteket är välbesökt. Dörren är alltid öppen och vi ser elever vara där på dagarna. Bibliotekarien köper in nya böcker som pedagoger och elever önskar och det bidrar till att många läser, tror hon. Eleverna uttrycker glädje över att äntligen ha fått ett eget bibliotek i skolan och bibliotekarien berättar att eleverna är mycket försiktiga med de böcker de lånar. De får inte ta hem låneböckerna. I biblioteket finns några klassuppsättningar och också bokcirkelsamlingar för läsprojekt i olika årskurser. På eftermiddagen används biblioteket till fritidsklubben och även då kan man låna böcker. Även förskola och fritidshem lånar böcker där.

Stöd till elever att utveckla matematiskt tänkande i skolan

I **förskoleklass** tränar eleverna på siffror. Vi hör en pedagog fråga hur många bokstäver eleverna har i sitt namn. Hon berättar att pedagogerna hela tiden försöker få in matematik i det dagliga arbetet. I en grupp kan eleverna räkna till 10 på arabiska, vilket de tycker är kul.

Elever i **årskurs 1** är indelade i fyra olika grupper i matematik utifrån en diagnos. Läraren berättar för oss att avsikten är att stödja elever som behöver lite mindre grupp men även kunna utmana de elever som går fortare fram.

Pedagoger berättar att praktisk utomhusmatematik främst bedrivs i de yngre klasserna i skolan. Vi är med på en sådan lektion. Pedagogen inleder lektionen med att påminna eleverna om vad de lärt sig om olika geometriska former som cirkel, kvadrat, rektangel och triangel. Eleverna får nu i uppgift att i grupp gå ut och leta material på skolgården; pinnar, kottar, stenar mm och av materialet tillsammans bygga en geometrisk form. När de är klara skall de komma fram till pedagogen och i ord beskriva formen och hon skall utifrån beskrivningen gissa vad de gjort. Först därefter visar de sitt geometriska konstverk.

Vi ser några exempel på hur elever på **lågstadiet** arbetar med matematiska tankemönster, strategier. Det sker muntligt i en mindre grupp som en pedagog leder. Hon öppnar lektionen med att ställa frågan: "*Hur kan vi tänka?*" och pratar sedan matematik med eleverna under hela lektionen. Alla elever är delaktiga i hur man kan lösa tal. Pedagogen summerar och påminner hela tiden att vi lär oss tillsammans. Hon stannar upp och gör korta utvärderingar för att säkerställa att alla hänger med. Några elever vill att läraren ska ta några fler exempel, vilket hon också gör. Under hela passet använder pedagogen de rätta benämningarna på matematikens uttryck, inga förenklingar.

Efter 30 minuter ställer sig alla elever upp och en elev får i uppdrag att leda ett rörelsepass. Efter en kort stund går turen till nästa elev och allt avslutas med att de sätter sig ner och räknar vidare i sin mattebok. För dem som behöver ytterligare utmaning finns svårare matematiska uppgifter. Några elever sätter sig utanför klassrummet och arbetar i par. Eleverna

skriver upp sig på en hjälplista på tavlan om de behöver fråga om något. Alla arbetar mycket målmedvetet och alla vet vad de ska göra.

Elever från alla årskurser berättar att de ofta pratar om matematik på lektionerna och hur man på olika sätt kan lösa ett tal. De tycker matematik är roligt. Vi läser i Kvalitetsredovisningen för 2012/2013 att på ht 2012 var 80 % av eleverna godkända i matematik och att resultatet förbättras vt 2013 till 97 %.

Stöd till elever att utveckla förmågor inom naturvetenskap i skolan

Pedagoger berättar att NTA³-lådor används i NO-undervisningen. En pedagog i förskoleklass berättar att många gått utbildning om hur temalådorna används och säger att förskoleklasserna också använder temalådorna.

I en förskoleklass går två elever fram till whiteboarden och visar oss en illustration av vattnets kretslopp och berättar om detta med hjälp av olika naturvetenskapliga begrepp t.ex. molekyl och atom. De kan sitt ämne. Pedagogen berömmar dem efteråt.

En klass arbetar med temat Fast eller flytande. Pedagogen inleder lektionen med att tydligt berätta syftet med uppgiften och vad eleverna ska göra. På bänken framför eleverna har klassvärdarna hämtat och lagt ett stort antal fasta föremål i olika storlek, form, och färg bl.a. en pingisboll, en silverfärgad kula och en röd ”diamant”. Eleverna väljer ett föremål som de sedan ska beskriva utifrån färg och form. De får en mall i vilken de skriver en kort text där de använder sina syn- och känselintryck. När uppgiften är utförd sätter eleven in den i sin NO-mapp. Arbetet sker under koncentration och eleverna tycker det är spännande. Vid tillfället för vår observation är det väldigt fint väder, våren har kommit. När en klass i **årskurs 1** pratar om vårtecken, säger en elev: ”*Nu kommer vattnet i flytande form!*”, ett begrepp han lärt sig på en NO-lektion.

I en **mellanstadielklass** arbetar eleverna med temat **Rörelse och konstruktion**. Elever ritar en egen konstruktionsritning till ett fordon. Läraren har tidigare delat ut en ritning av ett fordon, vilken eleverna bygger upp under lektionen med hjälp av KNEX⁴. Alla lyckas bygga fordonet och testkör det i korridoren. Därefter följer utvärdering av lektionen och deras arbete. En uppgift handlar om likheter/skillnader mellan den färdiga ritningen och den de själva gjort. Vad krävs för att kunna bygga efter ritning? Lektionen avslutas med att eleverna plockar isär sitt fordon och sätter in sin utvärdering i sin NO-mapp. Innan de går från lektionen ger pedagogen positiv feedback, för att de arbetat så bra. När vi pratar med elever lite senare, säger det att det är roliga lektioner när de får göra olika experiment och uppdrag.

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

På skolan finns en IT-ansvarig som har ansvar för administrativt arbetet med skolans datorer och lärplattor . Vi ser honom hjälpa eleverna att använda sina datorer på en lektion. IT-

³ Naturvetenskap och Teknik för Alla: Ett undervisningsmaterial inom olika teman som skolan lånar från Kungliga Vetenskapsakademien. Där finns 24 lådor med olika teman, som vänder sig till olika åldrar. www.ntaskolutveckling.se

⁴ Byggleksak i plast, som består av pinnar, kuggjul och klossar

ansvarig och rektor arbetar på en handlingsplan för hur skolans datorer ska användas i undervisningen, berättar han. Lärare har också egen dator.

På **lågstadiet** finns halvklassuppsättning av lärplattor för eleverna. Vi ser elever som tränar matematik på en lektion. De tycker det är roligt att arbeta med datorn.

Vi ser hur elever skriver egna texter i sin dator. Lärare kopplar upp sig mot elevernas dator och skriver korta kommentarer till deras arbete. Eleverna tycker det är spännande och bra arbets sätt.

Under vår första observationsvecka levereras nya datorer till elever i årskurs 4 och 5. Eleverna ser fram emot att få arbeta med dessa.⁵ Åk 6 kommer att använda de PC som tidigare används i halvklass på skolan. Slutmålet är, säger IT-ansvarig, att årskurs 4-6 ska bli en 1-1 skola, d.v.s. alla elever där ska ha egen dator och tillägger att rektor verkar för en digital skola.

Lärare ser fram emot möjligheten att integrera datoranvändningen i skolarbetet, men inser att det krävs planering för att det ska bli bra. IT-ansvarig berättar att Nacka kommun erbjuder kurser.

Alla klassrum är utrustade med interaktiva skrivtavlor, Smartboards⁶ på lågstadiet och Active Boards⁷ på mellanstadiet. Vi ser lektioner där Smartboarden används, men för mellanstadiet har tavlorna just installerats. Lärare vill använda dem och vi ser dem träna på raster. En pedagog berättar att hon just visat eleverna olika lässtrategier med hjälp av sin Active Board. Elever är förväntansfulla och ser fram emot att få använda tavlorna i undervisningen. I alla klassrum finns också projektorer uppsatta.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

Vi läser i Elevhälsoplanen att skolan arbetar för att ”... elever i behov av särskilt stöd & extra stöd upptäcks och får hjälp i ett tidigt stadium” .

På skolan arbetar en speciallärare och en specialpedagog i F-6. Specialpedagogen säger att hon mest arbetar som speciallärare vilket innebär att om extra insatser krävs för en elev gör hon en pedagogisk kartläggning. Pedagoger kan konsultera henne, för att få rätt verktyg till eleven, men hon går inte ut i teamen och informerar. I förskoleklass finns också den kompetensen.

Specialläraren och specialpedagogen för de äldre eleverna arbetar med elever enskilt eller i mindre grupper i sina respektive rum. Specialpedagogen för förskoleklass finns i klassrummen, men arbetar också enskilt med elever.

Rektor berättar att läraren har det yttersta ansvaret att uppmärksamma om en elev är i behov av särskilt stöd. Alla i skolan har anmälningsplikt till rektor om det finns oro kring en elevs

⁵ Läs mer sidan 16, lektion i svenska klass 4

⁶ Interaktiv skrivtavla med eget nätverk

⁷ Interaktiv skrivtavla som kopplas in till en PC

skolsituation. Också föräldrar kan anmäla till rektor om de känner oro för sitt barns studiegång.

Skolans EHT⁸ sammanträder regelbundet. Vi besöker ett sådant möte och får berättat om arbetsgången. När rektor får en anmälan inbjuds läraren till EHT-möte för att berätta om den elev som de anser har behov av särskilt stöd. Pedagogerna får då handledning om hur eleven kan stöttas i undervisningen. Hjälper inte det eleven utser rektor en person i EHT som genomför fortsatt utredning i samråd med EHT, undervisande lärare samt vårdnadshavare. Eventuellt kallas alla inblandade ibland också elev till ett EHT-möte. Rektor beslutar sedan om åtgärder och om ett Åtgärdsprogram ska upprättas av specialläraren/pedagogen. Om Åtgärdsprogram upprättas sätts särskilda stödinsatser in. Vi får ett dokument av rektor, *Checklista – Barn i behov av särskilt stöd*, i vilket elevhälsan tydligt sammanställt punkter under rubrikerna Skolarbetet/klassrummet, Förstärkning, Kompensatoriska hjälpmedel, Kontakt med hemmet och Övrigt som kan stödja eleven. Teamen uppmanas använda dokumentet när de upprättar handlingsplaner för en elev i behov av särskilt stöd.

Elever med diagnosen dyslexi får en egen dator med Talsyntes⁹, Spellright¹⁰ och Stava Rex¹¹ installerat. Muntliga prov genomförs om eleven vill. Extra resurs finns att tillgå liksom iPad med programmet Legimus¹² installerat. Alla nya datorer ska få programmet installerat, berättar IT-ansvarig. Miniräknare, mobiltelefoner är andra kompensatoriska hjälpmedel som kan användas. Specialläraren säger att hon påminner lärare om hur viktigt det är att dessa elever får text uppläst i klassrummet. Vuxna i skolan berättar att en del elever uttrycker att det är svårt att använda kompensatoriska hjälpmedel i klassrummet. De måste själva fråga om de får använda dem, främst datorn och miniräknaren och dessa elever tycker att det känns jobbigt. Under vår observation ser vi endast i ett klassrum att en elev arbetar med sin dator och när vi frågar andra vuxna varför så få elever med rätt att använda kompensatoriska hjälpmedel gör det, svarar de: *”Jag vet inte”*. Rektor säger: *”Alla som har en egen dator ska alltid få använda den.”*

Fritidshemmet är integrerat i skolverksamheten och ger resurs att tillgå under skoltid. Rektor ansvarar för resursfördelning till respektive team. Sedan beslutar teamet eller EHT hur resursen ska fördelas på bästa sätt för eleverna i samråd med specialläraren och specialpedagog. Skolpsykologen ger regelbunden konsultation till resurspersonal, som behöver mer kunskap om hur de ska bemöta sina elever. Alla elever i behov av särskilt stöd har rätt till stöd av resurs i klassen.

Vi frågar några elever vilken hjälp de kan få om de inte riktigt hänger med i undervisningen. De svarar att de får mindre läxa, att läraren går igenom läxan muntligt med dem ytterligare en gång och/ eller att de kan få sitta ensamma med läraren och arbeta. Vi ser scheman för fritidshemmet respektive Klubben att elever erbjuds läxhjälp alternativt Studiehjälp vid två tillfällen i veckan.

⁸ ElevHälsoTeam består av rektor, specialpedagog, speciallärare, skolläkare, skolpsykolog, skolsköterska och ibland deltar talpedagog och motorikpedagog.

⁹ Talsyntesprogram hjälper elever få digital text uppläst och i sin egen text upptäcka ofullständiga eller felaktiga meningar, felstavade ord och bristande sammanhang i texten.

¹⁰ Ett program som rättar engelska stavfel

¹¹ Rättstavningsprogram som rättar stavfel och grammatikfel i svensk text

¹² Ett bokbibliotek med talböcker av alla typer av böcker

För elever som inte mår med ytterligare ett främmande språk finns språkval engelska. Tre elever förstärker språket hos specialläraren.

För elever med motoriska svårigheter finns Kulgympa en gång i veckan. Där går 6-8 elever under ledning av en motorikpedagog, inhyrd av skolan från Nacka kommuns elevhälsa. Eleverna har alla genomgått ett motoriktest. Rektor beslutar vilka elever som ska gå i Kulgympan och föräldrar godkänner beslutet.

Också maten anpassas för elever med särskilda behov. Kökschefen berättar att han i samråd med föräldrar kan se till att elever får sin speciella mat varje dag. Det kan gälla elever som kanske bara äter t.ex. pannkakor eller fisk utan sås. Han har regelbunden telefonkontakt med dessa elevers föräldrar.

Elever från Sigfridsborgsskolan och från andra skolor kan söka till den mindre undervisningsgruppen, som får resurser från centralt håll. Rektor beslutar om intag i samråd med kommunens resurssamordnare och pedagogerna, som träffar eleven innan beslut tas. Den här terminen är fyra elever på lågstadiet och fyra på mellanstadiet inskrivna. Eleverna har individuella scheman och anpassade kompensatoriska hjälpmedel. Alla är placerade i en klass, och de äldre eleverna följer med sin klass vid teman och på utflykter. Efter skoltid är eleverna på fritidshemmet eller Klubben

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål

I förskoleklass går fyra elever med annat modersmål och i årskurs 1-6 finns 28. Vi läser i en sammanställning som rektor skickar att eleverna får modersmålsstöd i många olika språk ex: Mandarin, arabiska, ryska, spanska tyska, engelska, litauiska, grekiska m.fl. Skolan har fler behöriga lärare i SVA, men rektor säger att skolan ännu inte haft behov av dem.

Vi ser en nyanländ elev i mellanstadiet som inte kan prata svenska. Pedagogen förklarar på engelska och en resurspersonal sitter och översätter texter i uppgifter under lektionen. Ingen elev får studiehandledning på modersmålet, säger rektor.

Dokumentation av elevers lärande

Skolan har tidigare använt PODB / Infomentor för dokumentation, men den är nu under avveckling. Istället ska portalen Schoolsoft¹³ användas som ett dokumentationsverktyg och underlag inför utvecklingssamtal och elevens IUP¹⁴. Alla lärare gör inte det.

Pedagoger i **förskoleklass** visar oss den utvärdering som de gör med eleverna inför utvecklingssamtalet. Olika påståenden står i avlånga cirklar. Grön färg markerar att eleven kan. Är cirkeln halvfylld finns delar kvar att lära och är den vit har eleven ännu inte nått det målet.

Elever i **klass 1** arbetar på en lektion med en utvärderingsblankett inför kommande utvecklingssamtal, som de själva ska leda. Eleven ringar in alternativ under tre rubriker "Det

¹³ En databas för elevernas skriftliga omdömen i alla ämnen samt en Individuell Undervisningsplan,(IUP)

¹⁴ Individuell UtvecklingsPlan

här kan jag”, ”Det här behöver jag träna på” och ”Så här ska jag bli bättre”. Några elever markerar självständigt de mål de uppnått medan andra vill ha pedagogen vid sin sida och kunna säkerställa att deras svar stämmer. Eleverna arbetar seriöst och vill att det ska bli rätt. Pedagogerna berättar att de själva gjort utvärderingsblanketten

Vi besöker en **klass 4** som arbetar med reflektion och utvärdering. Som underlag används en blankett ”Reflektion och utvärdering vt 2014” där alla ämnen finns uppräknade. Eleven markerar olika mål i ämnet efter vad de lärt sig eller skall ha lärt sig. Här följer två exempel på mål som eleverna ska uppnå:

Svenska :Läsa med flyt, Kunna hitta svar i en text och Kunna skriva fullständiga meningar med punkt och stor bokstav

Matematik: Kunna skriva och läsa tal upp till 10 000, Kunna ordna tal i storleksordning, Kunna addera och subtrahera tal med olika metoder

Eleverna fyller i blanketten genom att markera med grön överstrykningspenna på de ställen där de anser sig nått målet och med gul överstrykningspenna där de anser att de behöver träna mer. Blanketten ligger sedan till grund för utvecklingssamtalet och diskuteras mellan elever, föräldrar och lärare.

Vi ser ett annat exempel från slöjden. När eleven är färdig med ett arbete, redovisar de inför klassen vilket material som använts och hur resultatet blev. Därefter fotograferar läraren arbetet och eleven skriver en utvärdering. Först därefter får de ta hem sitt arbete. All dokumentation från klass 2-6 sparas i elevens slöjdportfolio.

Miljön som stöd för lärandet

Alla basgrupper¹⁵ har ett eget klassrum. Grupperum ligger i anslutning till klassrummen. Elever sitta ofta där och arbetar själva och ibland med sällskap av resurs. Skolan har trådlöst nätverk. Elever säger att datorerna är sega, att de blir otåliga när apparaten inte startar. Då inflikar pedagogen att de nya datorerna, som elever i klass 4 och 5 ska få, har mycket snabbare uppkoppling.

Alla elever har en egen låda i klassrummet där de förvarar sitt material. Bokhyllor med olika material finns uppställda runt väggarna. Bänkarna är ofta samlade så 4-5 elever bildar en grupp. I ett klassrum, som vi besöker, skall eleverna städa rummet i slutet av lektionen. De försöker slå sitt ”städrekord” som är 28 sekunder. De städar intensivt medan de tillsammans räknar högt tills hela klassrummet är fint och städat och alla sitter i sina bänkar igen. Alla klassrum vi möter präglas av god ordning.

På väggarna i klassrum och korridor finns många exempel på elevarbeten uppsatta. Lärare berättar att eleverna är stolta över dem och att ingen åverkan görs på dem.

Klassvärdar eller utdelare finns i många klasser. De hämtar nytt material och plockar tillbaka böcker och annat material som använts. Det gör att inget spring uppstår. Allt går lugnt till och eleverna kommer snabbt i arbete.

¹⁵ Alla elever i en årskurs. De bildar ett team.

I ett klassrum där elever arbetar med olika saker spelas klassisk musik tyst i bakgrunden. Elever säger de tycker det är skönt och att musiken skapar lugn och ro.

Fritidspersonalen påpekar för oss att alla barn är ute på rasterna. Olika lekar anordnas och vi ser att lekredskap på skolgården används flitigt. När lektionerna börjar igen klingar personalen med olika klockor och kallar in sina elever.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Skolan ligger i anslutning till ett stort skogsområde som används flitigt.

Under vår observation är **lågstadieklasser** på Skolbio i Dieselverkstaden och några elever går iväg och simmar.

På ett teammöte i **årskurs 3** planerar personalen ett kommande besök, en forntidsdag, i samarbete med Hembygdsföreningen

I en **mellanstadieklass** ser vi en trave skrivböcker med rubrik ”*Natur och Kultur*”. Alla elever har ett eget exemplar. Vi läser där om studiebesök som eleven beskrivit med bild och text . Där finns teaterbesök, studiebesök och skogsutflykter beskrivna.

I samarbete med olika idrottsklubbar anordnas aktivitet under fritidstid i gymnastikhallen. Det är aktiviteter som skolan inte erbjuder, säger idrottsläraren och ger exempel på bowling och orientering. Medlemmar i idrottsföreningen håller i denna aktivitet, som är populärt bland eleverna

Under läsåret genomförs olika utflykter, men personalen säger att antalet har minskat det här läsåret. Vanliga utflykter, säger personalen, är Skansen, skidåkning i Hammarbybacken och Postmuseet.

Bedömning i text

- Undervisningen är strukturerad och utgår från läroplanen. Lärare samplanerar och pratar om hur de kan fånga elevernas intresse. Alla uppmuntrar elever att göra sitt bästa.
- Eleverna får pröva olika arbetsformer och får pröva utforskande och kreativa arbetssätt
- Ett medvetet språkutvecklande arbete bedrivs i alla årskurser. Elever tränar ordförståelse och de läser mycket redan från förskoleklass. Alla elever har ett stort ordförråd och använder korrekta termer i ämnena redan från förskoleklass, vilket vi bedömer stärka elevernas språkutveckling .
- Pedagoger vill utveckla sin användning av modern teknik. Vi bedömer att en stark vilja finns hos personalen att lära sig använda lärplattor, datorer och interaktiva skrivtavlor i undervisningen.
- Utbildningen anpassas efter elever i behov av särskilt stöd och det finns strategier och metoder för detta

- Vi bedömer det vara en brist att pedagoger inte hjälper eleverna ta fram sina kompensatoriska hjälpmedel i alla klasser. De ska inte själva behöva fråga efter detta. Dokumentet Checklista – Barn i behov av stöd bör aktualiseras i teamen
- Elever med annat modersmål erbjuds modersmålsundervisning och resurs i klassrummet vilket räcker för de flesta av dessa elever. Men vi bedömer att det finns behov av studiehandledning
- Elevernas kunskapsutveckling dokumenteras. Vi tror det blir tydligare när alla dokumenterar på samma plats i nya Schoolsoft.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande				Tillfredsställande				God kvalitet				Mycket god kvalitet							
1,0				2,0				3,0				4,0							
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

Ansvar och inflytande för elever

Beskrivning

Elevers inflytande över det egna lärandet

Elever upplever att de har inflytande över sitt lärande. De får vara med och bestämma om hur de ska arbeta i olika ämnen. De får bestämma hur de vill redovisa och om de vill skriva för hand eller på dator. Inom ramen för ämnet finns en frihet att vara kreativ och kunna påverka utseende på arbeten. Elever berättar om teman, där de får välja vad de vill arbeta med. En elev anser att valet att gå till läxhjälp eller inte är ett annat exempel på inflytande.

Fritidsverksamheten erbjuder eleverna fler aktiviteter per eftermiddag. Eleverna väljer mellan en fysisk och en skapande aktivitet. Ett schema sitter i entrén till olika teamens lokaler.

På lektioner ser vi elever skriva i sin elevdagbok/skoldagbok och i den utvärdera sitt arbete och notera vad de kan göra annorlunda till nästa tillfälle. I en **mellanstadielklass** samlas elevboken in på den aktuella lektionen. Eleverna har skrivit vilka mål de satt upp för veckan, vad de har gjort och hur de har klarat av arbetet, Till sin hjälp har de en lathund i boken med frågeställningar om hur de kan skriva en utvärdering. De elevdagböcker vi tittar i visar att de har en god insikt om vad de lärt sig under veckan.

I några klassrum ser vi listor på olika ansvarsområden som elever har; någon är utdelare, en elev har hand om facit och en annan håller ordning i bokhyllan i klassrummet. I lågstadiet har elev ansvar för pennvässaren, de är mellisvärdar och städar skohyllan. Eleverna känner ansvar och vill ha en bra studiemiljö i klassrummet.

Elevers inflytande över verksamheten/utbildningen

I idrotten väljer alla flickor och alla pojkarna tre idrottslekar var. Förslagen lämnas till pedagogen. När en lektion inte har ett styrt innehåll/obligatoriska moment, väljer pedagogen något av elevernas förslag. Dessa tillfällen är jämt fördelade över terminen. Eleverna upplever att de får vara med och påverka innehållet på ett positivt sätt.

Vi är med på en lektion där det står valfritt på schemat. Elever väljer mellan att arbeta färdigt med sina uppgifter, lösa korsord, arbeta i matteboken, rita eller måla.

Vi ser få exempel där eleverna ges inflytande över planering, arbetssätt och innehåll. I **förskoleklass** får elever olika arbetsuppgifter och väljer vad de vill börja med.

En klass vi besöker ska ha fruktstund. Pedagoger frågar: ”*Vilka är värddar?*” Två elever räcker upp handen och säger till sina kamrater: ”*Var så goda!*”, varpå deras klasskamrater tar fram sin medhavda frukt och börjar äta.

Demokratiska arbetsformer

Skolan har utarbetade rutiner för skolråd, klassråd och matråd där eleverna får vara med och påverka. Många elever berättar att de varit med och förbättrat saker på skolgården och att de kan ge förslag till olika maträtter som serveras i skolmatsalen.

Matrådet sammanträder en gång i månaden och en elev från varje klass samt kökschefen deltar. Intendenten leder mötet. Kökschefen berättar att elever varje dag får välja på tre eller fyra maträtter. Pannkaka och soppa är maträtter som eleverna önskat. Kökschefen tar till sig elevernas önskemål och på fredagar är det oftast ”önskemat” som serveras. I matsalen finns också en förslagslåda.

Vi är med på ett klassråd i en 5:e klass. En elev är ordförande och många viktiga frågor lyfts av klasskamraterna. Elever undrar varför man i skolan inte har elevens val med olika valmöjligheter, vilket förekommer i andra skolor. De frågar också om de får ta med egen mat, om de inte tycker om den mat som serveras i skolan. Rektor förklarar bestämt till oss att: ”*Skolan ska vara gratis – så det är ett enkelt nej på den frågan*”. En annan viktig fråga rör ett brev som eleverna har skrivit till uppfinnaren Håkan Lans. Klassen har deltagit i en uppfinningstävling, där han var det stora dragplåstret. Klassen har lagt ner mycket tid och kraft på sina bidrag, men på tävlingsdagen gick Håkan bara förbi deras monter utan att titta. De blev enormt besvikna och därför skriver de brevet. Vi ser när eleverna skriver under brevet. Tävlingen förde med sig att eleverna fick långa skoldagar så på klassrådet diskuteras kompensation för detta. Eleverna får rösta om de vill sluta tidigare eller ha sovmorgon. Röstningen sker genom att alla får skriva på en lapp och pedagoger räknar rösterna. En del frågor på klassrådet kan läraren besvara direkt, andra frågor lyfter eleverna till skolrådet.

Klassen har två representanter i skolrådet och representanterna skriver noggrant upp dessa frågor i en särskild skrivbok. Från det här klassrådet beslutar man att lyfta frågor om mer ketchup till maten och om de får ta medhavd lunch till skolan.

Det var ”*jättelänge sen*” skolrådet träffades, säger en elev. Rektor förklarar att hon planerar ta över dessa möten. Vi får ett veckobrev till personalen för vecka 12, som rektor skickar ut. Där läser vi hur hon vill att skolrådet ska fungera. Fyra datum är inbokade under läsåret med början i mars. kommer att ha olika teman; värdegrund, skolgården och avdelningarnas namn.

På fritidsklubben är man mån om att lyssna på elevernas önskemål därför sammankallar man till stormöte ett par gånger per termin. På stormötet diskuteras exempelvis vilka material och tv- spel eleverna önskar. Just nu är lego väldigt populärt. På klubben är det mobiltid endast på fredagar 15-16. Då får eleverna använda sina mobiler och datorer. Regeln är inte populär och därför har eleverna samlat namnunderskrifter på protestlistor. Men mobiltiden är inte förhandlingsbar och detta förklara personalen tydligt under stormötet.

Samverkan med föräldrar

Skolan har föräldramöten en gång på hösten och under vårterminen efter behov. Rektor är alltid med vid höstens föräldramöte.

Skolan har i dagsläget inget föräldraråd eller föräldraförening.

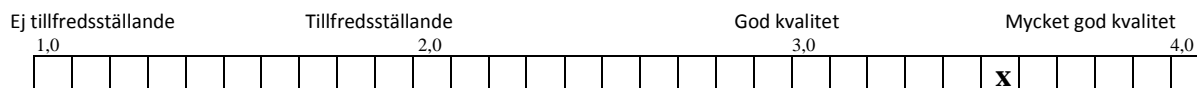
Klasslärarna bestämmer hur de skall informera föräldrar och hur ofta. Det vanliga är att lärarna lägger ut sina veckobrev på Schoolsoft, säger en lärare vi intervjuar. Hon berättar att om det är något speciellt så ringer hon upp eller mailar till vårdnadshavaren. Andra lärare vi talar med berättar att de har startat en klassblogg och att föräldrar kan vara med vid olika aktiviteter i klassen

I kvalitetsanalysen som bygger på kundenkäten anger 90 % av föräldrarna att de är nöjda med den information de får om sitt barns utveckling.

Bedömning i text

- Eleverna tar ansvar för sina studier och sin miljö. Eleverna är positiva till att utföra uppdragen och känner ansvar.
- Elevernas tankar, intressen och åsikter tas tillvara i verksamheten. Elever upplever att de har stora möjligheter att påverka sin skoldag och känner ansvar för sina studier. De sätter upp mål och utvärderar dem varje vecka vilket medför att elever har god insikt i sin lärutveckling.
- Föräldrar är nöjda med den information de får om sitt barns kunskapsutveckling
- Klass- och matråd fungerar bra men vi bedömer att det är viktigt att skolrådet återtar sin verksamhet på skolan.

Bedömning enligt skala

Bedömning och betyg

Beskrivning

Elevers kännedom om kunskapskraven

Vi hör pedagoger berätta för eleverna om nya arbetsområden och då förklara vad de ska lära sig och varför det är bra att kunna. Vi tar del av några LPP¹⁶, men det är ingenting vi ser användas i verksamheten under vår vecka i skolan. När vi frågar elever om de vet vad en LPP är svarar de nej, men säger att pedagogerna berättar vad de ska kunna. Att skolan är mellan två system skapar otydlighet i verksamheten om vad som gäller. En del pedagoger använder fortfarande Skolportalen för LPP och delar med sig till andra. Några gör egna LPP och behåller dem för sig själv. En tredje grupp lägger in uppgifter i Schoolsoft och kopplar dem till kunskapskraven. Somliga pedagoger har uppfattat att det inte finns krav från skolledningen att LPP ska skrivas. I skolans PM för läsåret 2013/2014, som alla lärare får inför nytt läsår, läser vi att: *"Varje lärare/arbetslag ska upprätta LPP..."* Däremot anges inte i vilket verktyg de ska skrivas.

Vi läser i Kvalitetsredovisningen från förra läsåret att ett förbättringsområde är att involvera elever i upprättande av LPP, framförallt runt arbetsformer. Målet är att stärka elevernas förståelse om kunskapskraven. Vi ser inget sådant arbete pågå bland pedagogerna. Vid fråga till rektor framkommer att detta är ett fortsatt förbättringsområde.

På **lågstadiet** pratar eleverna om sin kunskapsutveckling med pedagogerna. De vet också vad de kan och vad de behöver förkovra sig i.

När vi frågar elever om de vet vad de ska lära sig svarar de att de vet vad som krävs för att nå målet. En elev säger att det blev extra tydligt nu när de börjat skriva Nationella proven. Frågar vi elever vad de kan göra för att nå en högre kunskapsnivå i ett ämne, vet de inte alls vad som krävs. *"Det pratar vi inte om"*, svarar en elev i klass 5.

Elever berättar att de arbetat med olika exempeltexter inför Nationella provet i svenska. *"De var tydliga exempel"*, säger några elever och tillägger *"det var lätt att se skillnad."* Många pedagoger upplever att tiden inte riktigt räcker till för att diskutera hur kunskapskraven bättre kan tydliggöras till eleverna.

En pedagog påminner eleverna i årskurs 4 om några kunskapskrav i ämnesområdet de ska arbeta med på lektionen. Hon lägger lappar i tre olika färger, en färg för respektive kunskapskrav, på golvet. På lapparna står ord och korta meningar. Gruppen samtalar en kort stund om texten och när alla förstår skillnaden sätter arbetet igång.

Återkoppling av elevers lärande till elever och/eller föräldrar

Skolan har precis gått in i Schoolsoft, som ett verktyg för underlag inför utvecklingssamtal och IUP. Det är nytt och en del pedagoger säger sig ännu inte förstå fullt ut hur det fungerar. De berättar att föräldrar ska kunna logga in där och ta del av sitt barns kunskapsutveckling. Vi möter personal som ringer föräldrar och stämmer av varje dag vad som hänt.

¹⁶ Lokal Pedagogisk Plan

Alla klasser har utvecklingssamtal en gång per termin. Då träffas vårdnadshavare, elev och pedagog och pratar om elevens kunskapsutveckling. En IUP skrivs. När vi frågar eleverna om de minns vilka mål de ska jobba mot, kommer de inte ihåg dem.

Föräldramöten äger rum minst en gång per läsår oftast på hösten men ibland också på våren, säger rektor, som alltid är med på dessa. Skolan har inget föräldraråd eller föräldraförening.

Föräldrar till yngre eleverna träffar personalen varje dag vid lämning och hämtning, och vi ser hur pedagogerna tar sig tid att säga några ord till var och en.

Föräldrar och syskon bjuds in till skolan när elevernas temaarbeten redovisas. Elever i klass 3 berättar om sin Rymdmusikal, som var slutresultat av ett temaarbete om rymden.

Att vårdnadshavare läser och signerar elevens elevdagbok och där får se vad eleven arbetat med och hur det gått, säger lärare också vara en form av återkoppling.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning

Teamen arbetar med gemensam planering och menar att det är en stor fördel vara ett team runt en årskurs. Några pedagoger gör gemensamma prov och samrättar samt diskuterar upplägg för lektioner med varandra.

Alla NP¹⁷ samrättas. Vi läser i en plan för VT 2014 om när rättning av nationella prov ska ske. Pedagogerna friställs från lektioner och rektor löser frågan om vem som tar hand om klassen. Också pedagoger i F-3 får vara med på rättning av 4-6 om de har rätt behörighet. Rättssäkerheten ökar samtidigt som det blir en kompetensutveckling för lärarna som hela tiden håller sig uppdaterade vilka krav som ställs på eleverna.

Frågan om likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning tas upp i ämnesnätverken, där lärare från kommunala skolor i Nacka ingår, säger några ämnespedagoger. Det uppskattas av lärare som är ensamma i sitt ämne.

Bedömning i text

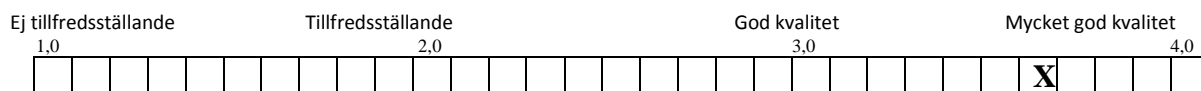
- Oklarhet finns om och var LPP ska skrivas därför gör pedagoger på olika sätt. Att elevmedverkan saknas i framtagandet av LPP bedömer vi vara ett förbättringsområde
- Elever upplever sig ha god kännedom om kunskapskraven. De är nöjda att få ta del av exempeltexter och föremål, som synliggör vad kraven innebär i olika ämnen, men vi bedömer att elever och lärare oftare bör aktualisera de mål som ställs upp i elevens IUP.
- Föräldrar och elever ges goda möjligheter att få kännedom om elevens kunskapsutveckling i den digitala dokumentationen av elevens lärande. Elever i alla årskurser utvärderar vad de lärt sig och ser vad de behöver träna mer på. De känner sig insatta i vilka mål de arbetar mot i ämnen.

¹⁷ Nationella Prov

- Det är positivt att pedagoger samrättar Nationella proven, som en del i arbetet att säkra en likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning i de flesta ämnen.

Bedömning enligt skala

Rektors ansvar

Beskrivning

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

Rektor leder skolan tillsammans med en biträdande rektor. Den senare tjänsten är vakant, men vi hör att rekrytering är på gång.

När vi frågar personalen vem som är skolans pedagogiska ledare, svarar många: ”Rektor”, medan andra ser henne mer vara en god administratör.

Rektor har i samråd med sin personal detta läsår genomfört en stor omorganisation. Den innebär att en grupp pedagoger och fritidspersonal, som arbetar med samma årskurs, bildar ett team. Personal berättar att de först var skeptiska till ändringen, men att de nu inser fördelarna. De samplanerar och byter ämnen med varandra i klasserna vilket underlättar deras arbete. Teamet leds av en teamledare.

Tillsammans med rektor bildar teamledarna i skolan två pedagogiska utvecklingsgrupper, en för skolan och en för fritidshemmen. Grupperna träffas regelbundet och diskuterar och planerar förändringsarbete på skolan. Teamledarnas uppdrag är att förmedla information från arbetslaget till pedagogiska utvecklingsgruppen och vice versa. De ansvarar för att arbetslaget håller fokus på sitt uppdrag och verkar för att hålla god kvalitet i verksamheten. Vi besöker två möten som pedagogiska utvecklingsgruppen för skolan respektive fritidshemmen har. En av frågorna som tas upp i skolans möte är hur man ska underlätta genomförandet av nationella prov och i mötet för fritidshemmet talas om en inventering av skolgården som gjorts och hur man ska gå vidare.

Rektors säger att hennes pedagogiska ledarskap kommer till uttryck när hon leder uppstarts dagar, gör klassrumsbesök, besöker teammöten vid behov, leder elevhälsoteam, lägger schema, beslutar om investeringar och gör tjänstefördelning. Rektor tillägger att det pedagogiska ledarskapet också innebär att hon håller i APT och där förmedlar sin vision om en bättre skola till personalen. Då utgår hon alltid från Nackas vision ”Världens bästa utbildning...” samt från skolans värdegrund, ryggsäckorden, samt andra tankar kring elevers rätt till kunskap och stöd. ”Vi ska göra det lilla extra, vi ska ta eleverna ett steg längre än de trodde var möjligt.” Hon säger: ”Pedagogiskt ledarskap sker på många olika plan.”

Vi hör personal säga att rektor går ibland för fort fram och att de inte alltid förstår vad som ska göras. Ett exempel som nämns är det lokala styrdokumentet, som rektor introducerat. Det är nytt verktyg med syfte att förenkla rutiner och dokumentation för personalen. I dokumentet finns alla visioner, alla mål, förbättringsområden och utvärderingar på alla nivåer som teamet ska arbeta med under läsåret. Teamen ska utifrån de förbättringsområden som är inskrivna ta fram förhållningssätt och aktiviteter som stärker dessa. Det är ett omfattande arbete.

Teamledarna ansvarar för att dokumentet regelbundet utvärderas i laget. Vi ser att några team gör fortlöpande utvärderingar av de aktiviteter och mål teamet satt upp. Det återfinns vi inte i alla teamens styrdokument. En pedagog säger: *"Det är för omfattande, vi borde fokusera på några få områden och göra dem bra."* En annan i personalen uttrycker: *"Jag vill jobba mer med den nya organisationen och jag måste få landa i det nya arbetssättet med team. Jag vill också få tid för att komma in i arbetet med vårt Lokala styrdokument. Det har inte hunnits med."* Vi hör personalen uttrycka frustration över att dokumentet är svårnavigerat och de saknar återkoppling från rektor av det de gjort. Vi läser att det ska utvärderas i juni.

Omorganisationen medförde att skolans olika delar bytte namn. Vid vår observation får vi en karta över skolan med de nya namnen på teamen inskrivet. Men i den planering rektor ger oss för inbokade möten står de gamla namnen angivna. Vi har svårt att hitta. Vi ser att dokument vi får oss tillsända använder olika terminologi. Ibland läser vi elevråd och ibland skolråd, i vissa dokument talas om arbetslag i andra team och vi läser om arbetslagsledare och teamledare samt faddergrupp eller kompisgrupp. Information på skolans hemsida är inte alltid aktuell.

Vi tar del av ett PM som rektor ställt samman för Sigfridsborgs skolenhet. Där står information tydligt uppspaltat i bokstavsordning som personal behöver känna till inför nytt läsår.

Rektor skriver veckobrev till personalen och månadsbrev till föräldrar.

Rektor har, enligt en del i personalen, fokus på att eleverna ska ha en bra skolgång. Hon säger att hon vill att personalen varje dag ska tänka: *"Hur ska jag göra det bästa för alla barn och elever varje dag? Hur ska jag ta barnen ett steg längre än de trodde?"* Vi ser att personalen har elevperspektiv i det de gör. Alla barn vi talar med vet vad rektor heter.

Det systematiska kvalitetsarbetet

I det systematiska kvalitetsarbetet ingår följande delar:

- kundenkät
- medarbetarenkät
- läroplanen
- FFS balanserade styrkort
- politikernas mål och vision
- teamens(arbetslagens) utvärdering
- fritidsverksamhetens utvärderingar
- resultat från NP

Arbetet leder fram till utvecklingsområden i det Lokala styrdokumentet och en kvalitetsanalys. Alla team dokumenterar och anger hur de ska arbeta för att nå en högre måluppfyllelse.

Rektor följer systematiskt upp resultaten från de olika delarna av det systematiska kvalitetsarbetet diskuterar resultaten från kundenkäten, från förskoleklassens fonologiska, resultat från Nationella prov i åk 3 och 6 samt andel elever som uppnår kunskapskravens lägsta nivå i årskurs 6. Men det viktigaste underlaget för nya utvecklingsområden är teamens utvärdering, förklarar rektor.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal

På Sigfridsborgsskolan finns det ingen nedskrivna plan för kompetensutveckling, varken på skolnivå eller individnivå. Rektor berättar att frågor om önskad fortbildning är en del av medarbetarsamtalen. Vid detta möte används KOLL¹⁸. Där fyller personal och rektor gemensamt i vilken behörighet personen har, önskemål om kompetensutveckling m.m. Från den samlade informationen kan sedan rektor ta fram underlag för vilket behov av kompetensutveckling som finns i verksamheten.

Personalen kan också komma vid andra möten och fråga om möjlighet till kompetensutvecklande utbildning. Rektor säger att hon oftast uppmuntrar det, speciellt om det gynnar hela verksamheten. Några pedagoger går den här terminen en kurs ”Att undervisa i läsförståelse”, som Nacka kommun anordnar. Några pedagoger går den här terminen en kurs ”Att undervisa i läsförståelse”, som Nacka kommun anordnar.

Kompetensutveckling på skolnivå, säger några pedagoger, är också när de deltar i Nacka kommuns ämnesnätverk. Där träffas lärare från kommunens skolor regelbundet för erfarenhetsutbyte. Det förekommer också gemensamma föreläsningar för all personal. Under vår observationsvecka kommer en föreläsare och berättar för pedagogerna på skolan om hur det är att leva med Asbergers syndrom¹⁹.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Fasta rutiner för överlämning mellan förskolan och förskoleklass, från förskoleklass till skolår 1 och från skolår 3 till skolår 4 finns. Pedagoger träffas på en överlämningskonferens och säger det inte är så konstigt eftersom eleverna oftast känner till pedagogerna. De hänvisar till faddergrupperna som träffas i skolan.

När elever ska börja 7:an kommer pedagoger från den närliggande högstadieskolan till Sigfridsborgsskolan och en överlämning sker. De flesta elever går vidare dit. Om de väljer en annan skola förväntas de pedagogerna ta kontakt med avlämnande Sigfridsborgsskolan.

Bedömning i text

- Vi bedömer att rektor har god kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet och arbetar för ständig utveckling av verksamheten
- Rektor har stora visioner och mål för sin skola, men vi bedömer också att hon är något otydlig och att det därför kan finnas osäkerhet hos personalen vad som skall

¹⁸ Ett digitalt verktyg för kompetenskartläggning och analys, som används i Nacka

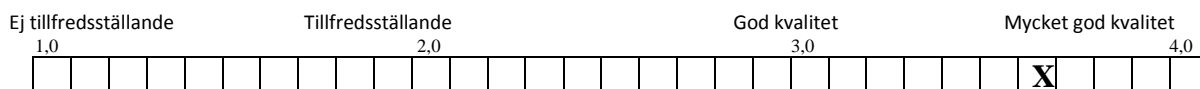
¹⁹ En diagnos inom autismspektrum och en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

dokumenteras och följas upp. Lärare gör som man tror det ska vara ex vid LPP. Team samarbetar inte med varandra och nya lärare fått otydlig information om vad som gäller.

- Vi bedömer att det systematiska kvalitetsarbetet är väl dokumenterat och att rektor tar ansvar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten.
- Vi bedömer att personalen får den kompetensutveckling som krävs för uppdraget men att det vore en fördel om det fanns en nerskriven plan för kompetensutvecklingen kopplad till individens och verksamhetens behov
- Skolan har väl fungerande samverkan vad gäller övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Bedömning enligt skala

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Ingen tidigare Våga Visa-observation har skett.

REFERENSER

Anteckningar vid Elevhälsomöte, Sigfridsborgs skolenhet
Anmälan om tillbud, Sigfridsborgs resultatenhet, 2014-02-05
Att samtala om inför utvecklingssamtalet- Skolår 1-3

Barnintervju inför utvecklingssamtal, 131030
Bedömningsmatris i teknik och fysik för skolår 4
Blankett för den framåtsyftande planeringen

Checklista – Barn i behov av särskilt stöd

Elevhälsoplan Sigfridsborg grundskola läsåret 13/14

Faddring – Sigfridsborgsskolan 2013/2014, 131111

Ghanadagen

Handlingsplan vid elevhälsoärenden, Elever i behov av extra stöd, Sigfridsborgs skolenhet
Har du bara lekt idag Då har du tränat...

Händelserapportering elevvärenden Sigfridsborgs skolenhet, 2014-02-05
IUP/ Framåtsyftande planering
Elevens planering

Krisplan, Nackas kommunala skolor, Sigfridsborgs skola med förskolor, 2013-11-28
Kunskapsutveckling för en elev i skolår 5

Kvalitetsanalys Sigfridsborgs skola, Förskoleklass, Skolår 1-6, Mindre undervisningsgrupp
Fyren, Fritidshem, Fritidsklubb, läsåret 2012-2013

Lednings och mötesorganisation Sigfridsborgs skolenhet 2013-2014
Likabehandlingsplan, Plan mot kränkande behandling 2014, F-6, Fritidshem F-3, Fritidsklubb
4-6, Fyren, Vt 2014
Lokalt styrdokument, underlag, Sigfridsborgs skola med förskolor, Läsåret 2013/2014
Lokalt styrdokument, Sigfridsborgs skola med förskolor Läsåret 2013/2014 Underlag för
skola-Fritidshem, TEAM: SKOLAN
Lokal Pedagogisk planering för olika ämnen

Medarbetarsamtal Sigfridsborgs skolenhet VT 2014 – Vikarier
Medarbetarsamtal Sigfridsborgsskolan VT 2014 – Tillsvidare anställda
Månadsbrev till föräldrar från rektor

PM Sigfridsborgs skolenhet , LÅ13/14
Projektbeskrivning: projekt Kultur- Aktivitetsgrupp Sigfridsborgs skola/fritidshem, 130918

Reflexion och utvärdering vt 2014 för en elev i skolår 4
Rektorsbrev, september/oktober 2013, november 2013, december 2013 och januari 2014
Rutiner vid tillbud, 2013-09-11
Rättning av nationella prov, Sigfridsborgsskolan VT 2014 – Slutversion 140203

Sigfridsborgs skolenhet 2013-2014
Självskattning inför utvecklingssamtalet
Skolans trivseregler & förväntningar, Sigfridsborgs skola och förskola, Läsåret 2013/2014
Skolår X – Veckoinformation, Sigfridsborgsskolan
Stolta över våra resultat
Systematiskt kvalitetsarbete, Sigfridsborgs skolenhet, 2013-2014

Till vårdnadshavare där Åtgärdsprogram för elev är upprättat Alt Uppföljning
av Åtgärdsprogram
Traditioner Sigfridsborgsskolan
Trivselenkät – Förskoleklass

Uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram
Utredning av elevens skolsituation
Utvecklingssamtalsmodell Sigfridsborgs skolenhet
Utvecklingssamtalsmodell Sigfridsborgs skola, 2013-02-05
Utvecklingssamtal och skriftliga omdömen/ IUP, Sigfridsborgsskolan 2013-2014
Veckobrev från rektor till personal vecka 12

Välkommen till Sigfridsborgs skola 2014

Åtgärdsprogram mall
Ifyllda och avkodade åtgärdsprogram

....samt skolans hemsida: www.sigfridsborgsskolan.nacka.se

SIGFRIDSBORGS SKOLA MED FRITIDSHEM – Kommentar av Anne Sjö rektor

Förskolans/skolans arbete med observationsrapporten

Vi har valt att gå igenom rapporten nogsamt i skolledningen som ett verktyg i vårt analysarbete av verksamheten. Vi har lyft fram de utvecklingsområden som observatörerna tagit fram och analyserat dessa utifrån våra egna erfarenheter och kunskaper om enhetens verksamhet.

Personalen har blivit presenterad av observationsrapporten och även arbetat med rapporten i olika grupperingar.

De har analyserat och tittat på utvecklingsområden samt enhetens styrkor.

Utifrån ovan analysarbete har vi lyft fram utvecklingsområden i vårt Lokala styrdokument. Varje team arbetat med styrdokumentet och arbetar fram hur de ska arbeta med resp. område för att utveckla sin verksamhet.

Kommentar till observationens resultat

Det är en mycket positiv rapport och det känns som ett viktigt kvitto på den goda verksamhet skolan och fritidshemmens medarbetare tillsammans med skolledning bedriver på Sigfridsborgs skola.

Vi känner igen oss i det mesta som observatörerna beskriver i sin rapport, det känns som en bekräftelse att få läsa kring den goda pedagogiska verksamhet som bedrivs på enheten.

Som rektor kan jag tycka att rapporten är för detaljerad, jag hade föredragit att observatörerna skrev sammanfattande texter utifrån resp. rubrik i läroplanen – en sammanfattande bedömning. Det är för många exempel och det känns även som vissa exempel är väldigt ryckta ur sitt sammanhang och det är svårt att veta om det gäller vid flera tillfällen eller bara vid några enskilda tillfällen.

Observatörerna var tydliga med att det inte var en inspektion utan en observation, jag fick dock känslan av att de inspekterade vissa delar och sökte efter förbättringsområden.

Jag är stolt över att de lyft fram våra styrkor som värdegrundsarbete, arbetsro, arbetet med elevernas språkutveckling, barn i behov av särskilt stöd, arbetet mot kränkande behandling, respektfullt förhållningsätt mellan vuxna och barn, vår goda och varierade strukturerade undervisning. Att eleverna tar ett stort ansvar och observatörerna var mycket imponerade av de goda bemötande som de bemöttes av eleverna.

Jag är stolt över att de lyfter fram vårt goda systematiska kvalitetsarbete som vi arbetat strukturerat med under flera år, finns fortfarande att göra men vi är på en god väg.

Jag är mycket stolt över de höga bedömningar vi får! Det är alla medarbetares förtjänst som gör ett otroligt engagerat arbete varje dag runt våra elever.

Förbättringsområden i observationsrapporten

Vi har enligt ovan arbetat med rapporten och nu kommer varje team i vårt Lokala styrdokument skriva ner hur de ska arbeta med nedan områden.

Vi jobbar även i vår Pedagogiska ledningsgrupp kring framförallt LPP – lokala pedagogiska planeringar där arbetet redan är i full gång.

Sigfridsborgs skola med fritidshem:

- Utveckla samsynen och arbetet med Lokala pedagogiska planeringar
- Utveckla dokumentationen i Schoolsoft
- Öka användandet av kompensatoriska hjälpmedel
- Utveckla arbetet med modern teknik i undervisningen

Älta - 140821

Anne Sjö

Rektor

Sigfridsborgs skola

